

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
SPRENDIMAS
DĖL A.A. PRAŠYMO DĖL TERMINO ATNAUJINIMO**

2025 m. spalio d. Nr. S- (7-2025/129)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininkės Vilmos Vildžiūnaitės, narių Gvidos Ivanauskienės, Kristinos Jakštienės (pranešėja), Raimondos Juodkaitės, Jurgitos Narkevičiūtės, išnagrinėjo A.A. (toliau – Pareiškėjas) 2025-09-08 prašymą atnaujinti skundo padavimo terminą Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2025-07-11 raštui Nr. (17.15-40) RES-125814 (toliau – Raštas) apskūsti. Komisijos posėdis įvyko 2025-09-30, šalys posėdyje nedalyvavo.

Komisija n u s t a t ė:

Pareiškėjas prašo atnaujinti skundo padavimo terminą Inspekcijos Raštui (kartu su 2025-06-03 raštu Nr. RM-28470, 2025-06-03 raštu RM-28509 ir 2025-08-18 raštu Nr. RM-39772) apskūsti.

Inspekcija 2025-06-03 rašte Nr. RM-28470 nurodė, kad 2025-06-02 mokesčių apskaitos duomenimis, Pareiškėjas turi 415,39 Eur mokestinę nepriemoką, kurią sudaro pagal Metinę pajamų mokesčio deklaraciją (GPM311 forma) (toliau – Deklaracija) už 2024 m. apskaičiuota 412,20 Eur gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) suma ir 3,19 Eur šio mokesčio delspinigiai. Pareiškėjui paaiškinta, kad pagal jo 2025-04-30 pateiktą Deklaraciją už 2024 m. mokestinį laikotarpį buvo deklaruota gražintina 127,42 Eur GPM suma. Pajamų mokesčio prievolė, apskaičiuota pagal šią Deklaraciją — 412,20 Eur. Kadangi Pareiškėjas Deklaracijoje nurodė iki deklaracijos pateikimo sumokėtą 539,62 Eur GPM sumą, tačiau, Inspekcijos duomenimis, šios GPM sumos nesumokėjo, Inspekcija nurodė, kad apskaičiuota mokėtina GPM suma už 2024 m. sudaro 412,20 Eur (539,62 – 127,42).

Kitame 2025-06-03 rašte Nr. RM-28509 Inspekcija informavo Pareiškėją apie tai, jog į Pareiškėjo analogišką paklausimą atsakė 2025-06-03 raštu Nr. RM-28470.

Skundžiamu Raštu Inspekcija iš esmės pakartojo 2025-06-03 rašte Nr. RM-28470 išdėstytas nuostatas. Nurodė, kad AB „A“ pateikė duomenis apie 2024 m. Pareiškėjui išmokėtą 2 820,94 Eur dividendų sumą. Nuo Pareiškėjo deklaruotų dividendų 2 820,94 Eur sumos apskaičiuojama mokėtina 423,14 Eur GPM suma, kuri mažinama deklaruotu Estijoje sumokėtu 10,93 Eur GPM, todėl Pareiškėjui apskaičiuojama į biudžetą mokėtina 412,21 Eur GPM suma. Pareiškėjas pateiktos Deklaracijos A dalyje deklaravo 539,62 Eur iki Deklaracijos pateikimo dienos sumokėtą GPM sumą, tačiau, Inspekcijos duomenimis, šios įmokos į Inspekcijos surenkamąją sąskaitą nesumokėjo, todėl 2025-05-29 ir 2025-06-16 Pareiškėjui buvo išsiųsti informaciniai pranešimai apie Deklaracijoje nustatytus trūkumus.

Inspekcija 2025-08-18 raštu Nr. RM-39772 prašė Pareiškėjo patikslinti Deklaraciją už 2024 m. ir sumokėti 423,97 Eur GPM (kartu su delspinigiais).

Skunde Komisijai Pareiškėjas nurodo, kad praleido skundo padavimo terminą dėl objektyvių priežasčių ir prašo jį atnaujinti.

Pareiškėjas nurodo, kad apskundimo terminą praleido dėl Inspekcijos Rašte neteisingai nurodytos apskundimo tvarkos. Mokestinių ginčų nagrinėjimas nėra priskirtas Lietuvos administracinių ginčų komisijos kompetencijai, o paduoti mokestinį skundą teismui Pareiškėjas neturėjo teisės, nes mokestiniams ginčams nustatoma ir reglamentuojama privaloma ikiteisminė jų nagrinėjimo procedūra. Pareiškėjo nuomone, Inspekcija gautus Pareiškėjo mokestinius skundus 2025-06-16 ir 2025-08-18 privalėjo grąžinti ir nurodyti skundų grąžinimo priežastį arba persiusti skundus kompetentingai institucijai – Komisijai, kadangi jų nagrinėjimas nėra priskirtas Inspekcijos kompetencijai. Klaidingas ikiteisminės mokestinius ginčus nagrinėjančios institucijos pavadinimo nurodymas skunduose nėra pagrindas užkirsti kelią mokestinio ginčo nagrinėjimui.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Pareiškėjo 2025-09-08 prašymas atnaujinti skundo padavimo terminą Inspekcijos Raštui apskųsti yra tenkintinas.

Komisija, prieš nagrinėdama Pareiškėjo 2025-09-08 prašymą dėl termino Inspekcijos Raštui apskųsti atnaujinimo, pirmiausia turi įvertinti, ar Inspekcijos Rašto turinys gali būti priežastis mokestiniam ginčui kilti.

Dėl ginčo atitikimo mokestinių ginčų kategorijai

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo (toliau - MAĮ) 2 straipsnio 22 dalį, mokestiniai ginčai – ginčai, kylantys tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus dėl sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo ar kito panašaus pobūdžio sprendimo, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis, taip pat dėl mokesčių administratoriaus sprendimo atsisakyti grąžinti (įskaityti) mokesčio permoką (skirtumą). MAĮ IX skyriuje reglamentuotas mokesčių administratoriaus sprendimų apskundimas kilus mokestiniams ginčams.

Pagal MAĮ 145 straipsnį, mokestiniams ginčams šiame Įstatyme nustatoma ir reglamentuojama privaloma ikiteisminė jų nagrinėjimo procedūra.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) ne kartą yra išaiškinęs, kad ginčo administracinėje byloje dalyku gali būti toks viešojo administravimo subjekto priimtas administracinis aktas, kuris atitinkamiems asmenims nustato tam tikras teises ar pareigas, sukelia teises pasekmes. Kai skundžiamas aktas ar veiksmas akivaizdžiai jokių teisių pasekmių nesukelia, jis negali būti ginčo administraciniame teisme objektu. Nagrinėdamas skundus dėl teisių pasekmių negalinčių sukelti ir nesukeliančių aktų ar veiksmų, teismas asmens teisių apginti negalėtų, nes net ir patenkinus skundą, asmens teisių ir pareigų apimtis (jo teisių ir pareigų bei įstatymo saugomų interesų gynimo požiūriu) nepasikeistų, o pats procesas būtų iš esmės beprasmis (LVAT 2008-09-25 nutartis adm. byloje Nr. AS-525-540/2008; 2010-04-06 nutartis adm. byloje Nr. AS-822-172/2010; 2010-10-22 nutartis adm. byloje Nr. AS-143-560/2010).

Be to, LVAT yra konstatavęs, kad mokestinį ginčą, kaip teisinį santykį, nuo kitų ginčų, kurie kyla tarp mokesčio mokėtojo, kitų asmenų ir mokesčių administratoriaus, atiboja ne šių subjektų statusas, o mokesčių administratoriaus sprendimo pobūdis – naujai apskaičiuotas ir nurodytas sumokėti mokestis, taip pat atsisakymas grąžinti (įskaityti) mokesčio permoką (LVAT 2017-08-30 nutartis administracinėje byloje Nr. A-680-438/2017).

Atsižvelgdama į išdėstytą LVAT praktiką, Komisija vertins, ar Inspekcijos Raštas nustato, pakeičia ar panaikina Pareiškėjo teises ar pareigas viešojo administravimo srityje bei pačio mokesčių administratoriaus sprendimo pobūdį.

Komisija pažymi, kad mokesčių mokėtojai susigražinti išskaičiuotą (sumokėtą) GPM gali tik pateikę metines pajamų mokesčio deklaracijas, kurios savo esme prilygsta ir prašymui gražinti GPM permoką. Nagrinėjamu atveju Pareiškėjas 2025-04-30 pateikė Deklaraciją už 2024 m. mokestinį laikotarpį, pagal kurią buvo apskaičiuota gražintina 127,42 Eur GPM suma.

Kaip matyti iš skundai nagrinėti pateiktos medžiagos ir 2025-06-03 rašto Nr. RM-28470, 2025-06-03 rašto RM-28509 ir 2025-08-18 rašto Nr. RM-39772 turinio, Inspekcija atsakė į Pareiškėjo paklausimus dėl jam negražinamos Deklaracijoje deklaruotos GPM permokos. Be to, Inspekcija Rašte detaliai išaiškino Pareiškėjui priežastis, dėl kurių jo deklaruota gražintina GPM suma negali būti gražinta, t. y. nurodė, kad finansinių priemonių pardavimo nuostolis negali dengti gautų dividendų pajamų sumos. Todėl nuo gautų dividendų 2 820,94 Eur sumos apskaičiuojama mokėtina 423,14 Eur GPM suma, kuri mažinama deklaruotu Estijoje sumokėtu 10,93 Eur GPM, ir Pareiškėjui apskaičiuojama į biudžetą mokėtina 412,21 Eur GPM suma. Kadangi Pareiškėjas realiai nesumokėjo Deklaracijoje nurodytos 539,62 Eur GPM sumos, todėl deklaruota 127,42 Eur GPM suma jam negali būti gražinta.

Taigi, Inspekcijos Rašte išdėstyti motyvai, dėl kurių Pareiškėjui yra atsisakoma gražinti 127,42 Eur GPM. Vadinas, šis Raštas yra viešojo administravimo subjekto (mokesčių administratoriaus) priimtas teisinės pasekmės Pareiškėjui sukeliantis dokumentas, lemiantis Pareiškėjo (mokesčių mokėtojo) materialinių teisių mokesčių gražinimo srityje pasikeitimą.

Komisija, atsižvelgdama į aptartas aplinkybes, Pareiškėjo skundą dėl 127,42 Eur GPM sumos už 2024 m. gražinimo, vertintina kaip inicijuotą ginčą dėl permokos gražinimo. Ginčas dėl mokesčio permokos gražinimo patenka į mokestinio ginčo objekto ribas (MAJ 2 straipsnio 22 dalis) ir yra savarankišku administracinės bylos nagrinėjimo dalyku.

Dėl Pareiškėjo 2025-09-08 prašymo atnaujinti skundo padavimo terminą

Skundo dėl mokestinio ginčo padavimo terminą reglamentuoja MAJ 152 straipsnis. Pagal šio straipsnio 2 dalį skundas Komisijai turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per 20 dienų nuo centrinio mokesčių administratoriaus skundžiamo sprendimo įteikimo mokesčių mokėtojui arba per 20 dienų nuo termino sprendimui dėl mokestinio ginčo priimti pasibaigimo dienos.

Pagal MAJ 164 straipsnio 4 dalies nuostatas telekomunikacijų galiniais įrenginiais dokumentai siunčiami mokesčių mokėtojo nurodytu elektroninio pašto adresu ir patvirtinami teisės aktų nustatyta tvarka. Dokumentai laikomi įteikti jų išsiuntimo dieną.

Nagrinėjamu atveju skundžiamas Inspekcijos Raštas per *Mano VMI* portalą Pareiškėjui įteiktas 2025-07-11. Terminas skundai paduoti dėl permokos gražinimo, t. y. dėl Inspekcijos Rašto apskundimo, suėjo 2025-08-01. Pareiškėjas skundą Komisijai pateikė 2025-09-08, t. y., praleidęs MAJ 152 straipsnio 2 dalyje nustatytą 20 dienų terminą. Inspekcija, Raštu atsakydama į 2025-06-19 Pareiškėjo teiktą paklausimą (Nr. GP-10599) apie nustatytus neatitikimus deklaracijoje už 2024 m. mokestinį laikotarpį, nurodė, kad šis Raštas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka pasirinktinai Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) arba Regionų administraciniam teismui. Analogiška apskundimo tvarka nurodyta ir Inspekcijos 2025-06-03 rašte Nr. RM-28470.

MAJ 152 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad mokesčių mokėtojui, praleidusiam skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias ikiteisminė mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija pripažįsta svarbiomis, šis terminas minėtos institucijos sprendimu gali būti atnaujintas. Iš

minėto teisinio reglamentavimo matyti, kad būtina sąlyga praleistam terminui atnaujinti yra tai, jog turi egzistuoti svarbios priežastys, kurios sutrukdė asmeniui nustatytu laiku paduoti skundą dėl atitinkamo centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo. MAĮ nėra pateiktas sąrašas aplinkybių, kurioms esant būtų suteikta galimybė atnaujinti praleistą terminą skundai paduoti. Tai ikiteisminei mokestinį ginčą nagrinėjančiai institucijai įstatymų leidėjo suteikta diskrecijos teisė.

LVAT, aiškindamas MAĮ 152 straipsnio 3 dalies nuostatas, savo praktikoje ne kartą yra pažymėjęs, kad viešojo administravimo subjektas, atsižvelgdamas į pateiktus įrodymus, nurodytas aplinkybes, vertina, ar yra pakankamas pagrindas suteikti teisę, kuria nepasinaudota per nustatytą laiką, t. y. teisę apskūsti mokesčių administratoriaus sprendimą ir taip pradėti mokestinį ginčą. Toks vertinimas turi būti atliekamas pagal vidinį subjekto įsitikinimą, pagrįstą išsamiu ir objektyviu visų aplinkybių išnagrinėjimu, vadovaujantis įstatymu, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijais, paisant administracinių teismų formuojamos praktikos šios kategorijos arba analogiškose bylose (LVAT 2010-11-08 sprendimas adm. byloje Nr. A-556-1154/2010; 2012-01-23 nutartis adm. byloje Nr. A-261-147/2012; 2015-03-17 sprendimas adm. byloje Nr. A-317-143/2015; 2016-05-24 nutartis adm. byloje Nr. A-512-261/2016).

LVAT, spręsdamas praleisto termino atnaujinimo klausimus pagal Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nuostatas, savo praktikoje taip pat yra konstatavęs, jog įstatymų leidėjas, nustatydamas terminus procesiniams veiksams atlikti, siekia užtikrinti teisinių santykių stabilumą, todėl praleistas terminas gali būti atnaujinamas tik išimtiniais atvejais, jeigu jo praleidimo priežastys tikrai buvo svarbios, ekstraordinarios (2012-09-19 LVAT praktikos, taikant Administracinių bylų teisenos įstatymo normas, apibendrinimo, publikuoto: „Administracinė jurisprudencija“, 2012, Nr. 23, 63 punktas; LVAT 2013-07-03 nutartis adm. byloje Nr. AS-492-323/2013; 2020-01-15 nutartis adm. byloje Nr. eAS-2-968/2020).

Pagal LVAT praktiką svarbios priežasties, dėl kurios praleistas skundo padavimo terminas, sąvoka aiškinama kaip apimanti tik išskirtines, objektyvias, nuo skundą paduodančio asmens valios nepriklausiusias aplinkybes (LVAT praktikos, taikant išankstinio ginčų nagrinėjimo ne per teismą tvarką reglamentuojančias teisės normas, apibendrinimo (I dalis), publikuoto: „Administracinė jurisprudencija“, 2010, Nr. 19, 2.9. skyrius; 2012-04-06 nutartis adm. byloje Nr. TA-492-6/2012; 2012-11-21 nutartis adm. byloje Nr. TA-858-85/2012; 2013-04-03 nutartis adm. byloje Nr. TA-602-15/2013; 2020-01-15 nutartis adm. byloje Nr. eAS-2-968/2020). Pastebėtina, kad vertinimas, ar terminas kreiptis teisminės gynybos praleistas dėl svarbių priežasčių, labai priklauso nuo nagrinėjamo atvejo aplinkybių. Sprendžiant termino atnaujinimo klausimą, taip pat yra atsižvelgiama į svarbių aplinkybių atsiradimo momentą, jų egzistavimo trukmę, į tai, ar asmuo, išnykus minėtoms aplinkybėms, kreipėsi į teismą per protingą laiko tarpą. Taip pat vertintina, ar asmuo buvo pakankamai atidus, rūpestingas, sąžiningas, ar, priešingai, savo teises įgyvendino nerūpestingai, aplaidžiai. Šia prasme kiekvienam konkrečiam atvejui taikytini ne vidutiniai, o individualūs sąžiningo, atidus bei rūpestingo elgesio standartai (LVAT 2007-09-19 nutartis adm. byloje Nr. A-556-573/2007, 2014-04-02 nutartis adm. byloje Nr. A-261-347/2014, 2017-03-30 nutartis adm. byloje Nr. eA-1243-438/2017, 2020-01-15 nutartis adm. byloje Nr. eAS-2-968/2020).

Vadovaujantis LVAT praktika, pripažindama termino praleidimo priežastis svarbiomis, ginčą nagrinėjanti institucija turi vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais. Nurodytų kriterijų taikymas ginčą nagrinėjančiai institucijai suponuoja jos pareigą spręsti termino atnaujinimo klausimą ne formaliai ir visas atsiradusias abejones traktuoti mokesčių mokėtojo naudai (LVAT 2010-11-08 sprendimas adm. byloje Nr. A-556-1154/2010, 2011-07-08

sprendimas adm. byloje Nr. A-556-2218/2011, 2016-12-20 nutartis adm. byloje Nr. eA-3590-575/2016).

Įvertinus ginčo byloje esančius duomenis, konstatuotina, kad šiuo atveju yra pagrindas Pareiškėjo nurodytas aplinkybes pripažinti svarbiomis sprendžiant dėl skundo padavimo termino atnaujinimo.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnio 5 dalies 7 punkte (2020-05-28 įstatymo Nr. XIII-2987 redakcija, iki tol – 8 straipsnio 2 dalyje) nustatytas reikalavimas, kad individualiame administraciniame akte turi būti nurodyta administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką. Komisija pažymi, kad LVAT laikosi nuoseklios pozicijos, kad ši tvarka nustato pareigą individualų administracinį aktą priimančiam viešojo administravimo subjektui sprendime nurodyti tokius duomenis, iš kurių be papildomų informacijos šaltinių (įstatymų, poįstatyminių teisės aktų) ir laiko sąnaudų pareiškėjui, nepriklausomai nuo jo išsilavinimo, amžiaus, būtų visiškai aišku kokiai institucijai (institucijos pavadinimas, adresas) ir per kokį terminą (nurodant ar terminas skaičiuojamas nuo sprendimo priėmimo, ar nuo individualaus akto gavimo dienos) gali būti paduotas skundas. Administracinio akto apskundimo tvarkos neišaiškinimas tinkamai nesiderina su geru viešuoju administravimu bei Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintu principu, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, gali suvaržyti asmens teisę kreiptis į išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka instituciją ar teismą (LVAT 2008-08-07 nutartį adm. byloje Nr. AS-146-423/2008, 2010-03-26 nutartis Nr. AS-556-161/2010, 2010-03-26 nutartis Nr. AS-143-178/2010, 2012-09-21 adm. byloje Nr. AS-492-440/2012 ir kt.).

Komisija, atsižvelgdama į šiame ginče nustatytų faktinių aplinkybių visumą, t. y., kad ginčas tarp Pareiškėjo ir Inspekcijos pripažintinas mokestiniu ginču, Pareiškėjas 2025-09-08 skunde Komisijai išdėstė motyvus ir reikalavimus, susijusius su GPM, nurodytu Deklaracijoje už 2024 m., grąžinimu, bei nuosekliai gynė savo teises bendraudamas su Inspekcija, duomenų, jog Pareiškėjas būtų akivaizdžiai piktnaudžiavęs jam suteiktomis teisėmis, nėra, į LVAT formuojamą teismų praktiką šios kategorijos bylose, pagal kurią mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija, pripažindama termino praleidimo priežastis svarbiomis, turi vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais, visas atsiradusias dviprasmybes ir abejones vertinti mokesčių mokėtojo naudai, konstatuoja, kad terminas skundui pateikti praleistas ne dėl Pareiškėjo netinkamų veiksmų, aplaidumo ar piktnaudžiavimo teise. Priešingas ginčo situacijos vertinimas pažeistų teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principus. Todėl Komisija, vadovaudamasi MAĮ 152 straipsnio nuostatomis, taip pat MAĮ 8 straipsnyje nustatytais protingumo ir teisingumo kriterijais, daro išvadą, jog yra pagrindas atnaujinti skundo padavimo terminą Inspekcijos Raštui apskūsti.

Apie Komisijos posėdžio datą ir laiką Pareiškėjas bus informuotas atskirai.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 8 straipsnio 3 dalimi, 152 straipsnio 3 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Atnaujinti Pareiškėjo skundo padavimo terminą Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2025-07-11 raštui Nr. (17.15-40) RES-125814 apskūsti.

A.A., nesutikdamas su šiuo sprendimu, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 20 straipsnio 3 dalimi, 29 straipsnio 1 dalimi ir 31 straipsnio 3 dalimi turi teisę šį sprendimą per vieną mėnesį nuo jo įteikimo 3 dienos apskūsti

Regionų administraciniam teismui, skundą paduodant pasirinktinai: Vilniaus rūmuose (Žygimantų g. 2, 01102, Vilnius), Kauno rūmuose (A. Mickevičiaus g. 8 A, 44312, Kaunas), Klaipėdos rūmuose (Galinio Pylimo g. 9, 91230, Klaipėda), Šiaulių rūmuose (Dvaro g. 80, 76298, Šiauliai), Panevėžio rūmuose (Respublikos g. 62, 35158, Panevėžys) ar per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą <https://e.teismas.lt>.

Komisijos pirmininkė

Vilma Vildžiūnaitė

Komisijos narė

Gvida Ivanauskienė

Komisijos narė

Kristina Jakštienė

Komisijos narė

Raimonda Juodkaitė

Komisijos narė

Jurgita Narkevičiūtė